

Eenheid en diversiteit

Workshop of Wonders en N interieurarchitecten ontwierpen voor de kantoren van BNN-VARA en NTR in Mediapark Hilversum een interieur dat naadloos aansluit op de identiteiten van de gebruikers. Hetzelfde geldt voor het entreegebouw met het nieuwe restaurant, dat ook door de VPRO wordt gebruikt.

De drievoudige opdracht begon met het winnen van een pitch voor de herinrichting van het door MVRDV ontworpen entreegebouw, waar ook een nieuw restaurant voor BNN-VARA, NTR en VPRO moest komen. De opdracht werd uitgebreid met de herinrichting van de kantoren van BNN-

VARA in het naastgelegen, door OTH ontworpen gebouw. Aanleiding was de fusie tussen BNN en VARA – twee omroepen met een sterke eigen identiteit. Het nieuwe interieur moest eraan bijdragen dat uit die identiteiten één nieuwe zou ontstaan. Een cultuurdoorbraak, waarbij BNN eigenlijk absoluut

niet naar het Media Park wilde en het nieuwe kantoor hen over de streep moest trekken. Vervolgens besloot ook NTR de kantoren in de andere helft van het OTH-gebouw te laten renoveren. Hier was de taak juist om eenheid in de diversiteit van deze omroep te creëren. Voor beide kantoren gold daarnaast dat

30 procent meer mensen op hetzelfde aantal m² moest worden ondergebracht. Om de opdracht binnen het gestelde tijdsplan en scherpe budget voor elkaar te krijgen, ging Gerrit Vos van Workshop of Wonders de samenwerking aan met architect Chris Pachen van N interieurarchitecten – expert op het gebied van organisatiegerichte werkomgevingen. “Chris hield zich naast het totaalontwerp met name bezig met de meer de architectonische kant van de zaak, het gezond maken van het gebouw – het architectenwerk”, vertelt Vos. “Bij mij lag de nadruk meer op het creëren van de identiteitslagen.”

Bruggen

Het in 2000 geopende entreegebouw van MVRDV geeft toegang tot het gebouw van Trude Hooikaas van OTH uit hetzelfde jaar en de eveneens door MVRDV ontworpen Villa VPRO uit 1997. “Het was een erg gesloten ruimte”, stelt Pachen, “bijna een soort luchthaventerminal, met vier bruggen die naar de verschillende omroepen voerden. Dit waren een soort tunnels met matglazen wanden, waarin je niets kon zien.” Ook lag het gebouw grotendeels verscholen onder een wegdek. Vos: “MVRDV had bewust gekozen voor een introvert gebouw, wij hebben het naar extravert omgevormd.”

Opdrachtgever **BNN-VARA, NTR, VPRO, Hilversum**
Ontwerp en bouwbegeleiding **N interieurarchitecten, Maastricht;**
Workshop of Wonders, Utrecht
Interieurbouw **Van Assem, Utrecht**
Projectinrichter kantoorgebouw **Brokx, Oosterhout**
Projectinrichter entreegebouw **Workshop of Wonders**
Losse meubelen **o.a. Lensvelt, De Vorm, Diesel, Brothers and Sons**
Vloeren kantoren **o.a. Leox, Houten**
Verlichting **o.a. JSPP, Eindhoven**
Gietvloer entreegebouw **Senso vloeren, Rhenen**
Ontwerp gietvloer entreegebouw **Luuk Bode**
Ontwerp grafische laag BNN-VARA **BNN-VARA**
Ontwerp grafische laag NTR/entreegebouw **Gastproducties, Hilversum**
Grootkeukenspecialist **METOS, Ruurlo**
E/W adviseurs **W4Y, Harderwijk**
E/W installatie **Lomans, Amersfoort**
Bouwkosten raming **Scope BM, Almere**
Bouwmanagement **Piet Nagel BV, Hilversum**
Aannemer kantoorgebouw **Klaassen bouw, Velp**
Aannemer entreegebouw **Aalberts bouw, Loosdrecht**

FOTO LINKS

Het ‘Vroege vogels café’ bij BNN-VARA.

FOTO BOVEN

Een van de bruggen bij het restaurant, met links de breder gemaakte trap.

FOTO ONDER

Het uitgiftedeel van het restaurant, met rechtsboven de geësceneerde tafereel.

Daartoe werden om te beginnen de matglazen wanden verwijderd, zodat één grote ruimte ontstond. De brug tussen het entreegebouw en de ingang van het BNN-VARA-kantoor vormde een probleem: die ging van de eerste naar de derde verdieping en was dus een gigantische helling. BNN-VARA wilde daarom een nieuwe brug, een belangrijk deel van de opgave. “Maar die zou uitkomen op een onlogische plek en was bovendien te duur”, zegt Pachen. Vos en Pachen bedachten een slimme oplossing die zowel eenvoudig als voordelig is: “Omdat het hangbruggen zijn hebben we gewoon de kabels laten zakken. waardoor de brug nu uitkomt op de tweede verdieping, net als bij de NTR. Je loopt nu naar een hele hoge voordeur – een soort ‘grote mond’, wat ook mooi

FOTO BOVEN
Het entreegebied met de grote fauteuils en de Aurora-lampen.

FOTO ONDER
De koffiebar bij de entree ruimte.

past bij de identiteit van BNN-VARA.” Een andere, ‘vergeten’ brug – gemaakt om naar een nooit gerealiseerd paviljoen in het park achter het gebouw te voeren – liep in de oorspronkelijke situatie dood tegen de gevel. Deze brug werd gebruikt om een ander probleem op te lossen. “Er komen veel groepen voor de opname-

studio en die liepen vroeger door een tunnel naar het OTH-gebouw, waar ze via een vide naar de studio gingen”, vertelt Pachet. “Maar daaromheen zaten mensen te werken die last van de bezoekers hadden. Bovendien is het kantoor een beveiligd gebied. De vergeten brug hebben we daarom ingezet als aparte

route voor publiek. Hij komt nu uit bij een buitentrap die direct naar de studio voert. Deze oplossing zagen we al direct en dat is een van de redenen waarom we de pitch hebben gewonnen.”

Wallstories

Voor BNN en VARA was een nieuw restaurant gewenst waar ze samen kunnen eten. “Belangrijk omdat ze vanwege de nieuwe samenwerking nu één club zijn”, aldus Vos. Van dit restaurant zouden ook de VPRO en NTR – die voorheen een restaurant in de Villa deelden – gebruikmaken. Een ideale plek voor het nieuwe restaurant werd ‘gevonden’ in het deel van het entreegebouw onder het wegdek – een grote en hoge opslagruimte die voorheen niet zichtbaar was. “Deze bood fantastische ruimtelijke mogelijkheden”, weet Vos, “wat voor de opdrachtgever een grote verrassing was.” Het restaurant is verdeeld in verschillende hoeken, met voor elke gebruiker – BNN-VARA, NTR en VPRO – een eigen identiteit. De identiteiten zijn op uiteenlopende manieren vormgegeven, waarbij werd samengewerkt met verschillende (grafische) kunstenaars die door Vos werden uitgenodigd – een vaste werkwijze van Workshop of Wonders. Zo maakte René Gast van

Gastproducties – die ook de huisstijl van de NTR ontwierp – een akoestisch doek van 40 x 2 m boven het uitgif-tedeel, een van de ‘Wallstories’ in het complex. Hierop staan geënceneerde tafereelen in een denkbeeldig restaurant, alle aan tafels en stoelen van Atelier van Lieshout en van bovenaf gezien. Kunstenaar Luuk Bode maakte van de gietvloer een ‘schilderij’ met rode strepen, die deels op de wanden doorlopen en verwijzen naar het BNN-VARA-logo. Elders is een akoestische wand uitgevoerd in VPRO-kleuren.

De meeste meubelen uit het vorige VPRO-restaurant zijn hergebruikt, waarbij de tafels werden aangepast door er eigentijdse oplaadbare lampen op te plaatsen. De bestaande hanglampen werden geclusterd tot kroonluchters. Een kleine trap tussen restaurant en entreegebied werd een stuk breder gemaakt, waardoor deze nu een groots, uitnodigend gebaar maakt. Voor een betere routing tussen de verschillende delen van het restaurant werd dwars door de facilitaire ruimten een nieuwe gang gemaakt. Het restaurant in de Villa VPRO was overigens verbonden met een daktuin. Om het gemis goed te maken, is bij het nieuwe restaurant een groot terras gemaakt.

FOTO LINKSBOVEN
De vide van BNN-VARA, met rechts de foto van twee mensen die het diepe inspringen.

FOTO RECHTSBOVEN
De brug naar BNN-VARA.

FOTO ONDER
De ‘hangplek’ met banken van Diesel in de vide van BNN-VARA.

Hoewel de identiteiten van de verschillende gebruikers in het restaurant zijn vertaald, zitten de medewerkers in de praktijk altijd door elkaar – geen verrassing voor de ontwerpers. “Toen we de opdracht aannamen wilden we het direct al door elkaar laten lopen. Zo hebben we met het interieur bijgedragen aan een culturomslag, een leuk proces”, aldus Pachen. Het entreegebied heeft de uitstraling van een bruisende mediawereld. Pachen: “Je moet gelijk kunnen proeven dat je bij omroepen bent.” Tegenover de receptiebalie staat een aantal grote fauteuils op een rond kleed. “Als stoelen in een gameshow”, zegt Vos. “Hier willen we theater opvoeren en iedereen speciaal maken.” Het theatrale wordt geaccentueerd door de Aurora-lampen van JSPR, een speelse verwijzing naar de lampen bij schminktafels. Dezelfde lampen hangen in de koffiebar bij de entreeruimte, te bereiken via een brede ‘showtrap’. In deze bar zijn op verschillende wanden door BNN-VARA ontwikkelde teksten aangebracht.

Licht, lucht en ruimte

De kantoren van BNN-VARA en NTR bevinden zich in twee vrijwel identieke helften van het OTH-gebouw. In dat gebouw was een ‘stevige interventie’ nodig. “Dat is enorm streng gedetailleerd”, vertelt Pachen, “met een aantal bouwkundige

kenmerken die het zeer moeilijk maakten om de plattegronden aan te passen. Zo waren bijvoorbeeld alle computer-vloeren en brandscheidingen gebaseerd op een dwingend stramen van 1,20 m.” Ook de koelplafonds gaven beperkingen bij de nieuwe indeling, en bovendien waren ze dichtgeschilderd. “Daardoor was het akoestisch ondraaglijk”, stelt Vos, “en ook de verlichting was rampzalig. Er waren alleen speciaal ontworpen staande lampen die uitsluitend indirecte verlichting gaven, niet konden worden ingesteld en als stokken door het interieur ‘wandelden’. Ook waren er veel cellenkantoren en heeft het gebouw een grote diepte. Het was een sombere en donkere werkomgeving waarin bepaalde licht-, lucht- en ruimte-principes die nodig zijn voor het nieuwe werken niet werkten.”

Belangrijk aspect was dan ook het gezond maken van het gebouw en de dwingende architectuur te transformeren om te voldoen aan de eigentijdse behoeften. “De uitdaging was om de architectuur eerst te begrijpen en vandaaruit een nieuwe invulling te creëren. Daarvoor moet je je erin verdiepen en van daar uit gaan opbouwen”, aldus Pachen. “En daar zijn we zeker in geslaagd binnen de strenge structuur.” Daartoe werd onder meer de verlich-

ting vervangen door pendelarmaturen in combinatie met indirecte verlichting. De koelplafonds – die bovendien lekten – werden vervangen door nieuwe met geperforeerde platen, die bijdragen aan een goede akoestiek. Overal zijn de binnenwanden – van het niet langer bestaande Bruynzeel – hergebruikt. Alle kantoren zijn nu open, waarbij vanwege het donkere middengebied er nu twee bureaus naast elkaar vanaf het raam staan.

Festival

De werkplekstructuur is bij BNN-VARA en NTR in principe hetzelfde, maar door verschillende meubelen en materialisering is de uitstraling van de twee kantoren totaal anders. Pachen: “Omdat de twee omroepen een geheel ander karakter hebben, hebben we een structuur ontworpen die voor elke gebruiker kan worden ingevuld met een eigen identiteitslaag. Daarbij hebben we een stevige laag toegevoegd en veel materialen gewijzigd.” Bij BNN-VARA werden bijvoorbeeld aluminium strekmetalplaten over de houten panelen in de vides aangebracht. “Die zijn stoerder”, zeg Vos, “wat past bij het

FOTO BOVEN
Het trappenhuis van
BNN-VARA.

FOTO ONDER
Bij BNN-VARA zijn op
verschillende plekken
eigen teksten tegen de
wanden aangebracht.

anders willen zijn. Bij BNN-VARA is dan ook de hele beleving binnen het gebouw gewijzigd. Vanwege de fusie was hier ook een wat groter budget dan bij de NTR.” Om de identiteit optimaal af te stemmen, werd samengewerkt met de

branddesigner en grafische ontwerpers van BNN-VARA en ook de medewerkers hebben hun bijdrage geleverd. Vos: “Dat zijn creatieve mensen en die vullen het zelf in. Om die reden hebben we met BNN-VARA ook vaker om tafel gezeten dan met NTR.”

De identiteit komt direct tot uiting bij de entree, waarin tegen een wand van de hoge vide een foto op akoestisch doek hangt van twee mensen die het diepe inspringen – symbool voor de fusie. In de vide hangen reusachtige ‘tent-achtige’ lampen van Zero. “Als tenten die op een festival door de lucht vliegen”, aldus Pachen. Het trappenhuis werd gedecoreerd, door de ‘grafische jongens’ van

FOTO BOVEN
De vide van NTR, met de nieuwe trap en links de modelplaat.
 (Foto Scagliola Brakkee)

FOTO MIDDEN
Zitje en werkplekken bij NTR.
 (Foto Scagliola Brakkee)

FOTO ONDER
De entree ruimte van NTR, met de Giraffetafel en de lichtkap van ateljé Lyktan.
 (Foto Scagliola Brakkee)

BNN-VARA en op verschillende plekken staan net als in de koffiebar door medewerkers geschreven teksten. Achter de vide is een ‘hangplek’ met banken van Diesel – elders zijn veel meubelen van Nederlandse merken en ontwerpers gebruikt, ook een thema in het interieur. Zo wordt er gewerkt aan in hoogte verstelbare bureaus van Marcel Wanders voor Lensvelt en staan in het ‘Vroege vogels café de Forestry Tables van Weltevree. In het café’ staat

BOVEN
**Doorsnede van het
OTH-gebouw.**

FOTO ONDER
Het trappenhuis van NTR.
(Foto Scagliola Brakkee)

een grote 'boom' van waaruit Noors mos tegen het plafond loopt. Vos: "We hebben verschillende ruimten gethematiseerd en dat is goed gelukt." De boom is gemaakt van dennenhout, dat ook voor verschillende betimmeringen is gebruikt – soms wit, grijs of rood geschilderd. Behalve het café en de hangplek zijn nog verschillende huiskamerachtige ontmoetingsplekken gecreëerd – de 'social places', die alle anders zijn vormgegeven.

Ambachtelijk

De entree met vide is bij NTR exact dezelfde ruimte als bij BNN-VARA, maar geheel anders ingevuld, en dat geldt voor het hele interieur. "We wilden hier andere oplossingen", zegt Vos. "De NTR is meer ambachtelijk – ze kopen geen programma's in, maar maken die zelf. Daarbij is de identiteit van NTR moeilijker te vangen – die is zeer divers." Eenheid in de diversiteit wordt gebracht door een ander onderdeel van de Wallstories van Gastproducties, hier in de vorm van beelden uit programma's van de NTR die de verschillende identiteiten binnen de NTR verbeelden. In de vide zijn die bijvoorbeeld te zien in een grote 'modelplaat' tegen de wand en in een grote mobiel met vormen die uit die wand lijken gesneden. Getekende versies van deze tafereel kom je overal in het kantoor tegen, ook in het trappenhuis. In de entree ruimte staat een grote Giraffetafel van Brothers and Sons – ook bij NTR zijn vooral meubelen van Nederlandse bodem toegepast – onder een enorme 'lichtkap' van ateljé Lyktan. Daarachter voert een nieuwe trap naar beneden waar je direct in een huiskamerachtige, warme ontmoetingsruimte komt. De oorspronkelijke houten panelen – hier wel behouden – dragen bij aan die warmte.

Museum

Één deel van het OTH-gebouw wordt door beide omroepen gebruikt: het souterrain. "Dit was oorspronkelijk een parkeerruimte waar in een later stadium een opslagruimte van is gemaakt", zegt Pachen, "en echt een soort sombere catacomben." Voor meer licht werd de

ruimte van gevel tot gevel open gemaakt. Opdracht was er een gezamenlijk gebied voor BNN-VARA en NTR van te maken, met gethematiseerde vergader-ruimten en een nieuw café ter vervanging van het café waar vroeger door BNN Spuiten en slikken werd opgenomen. De vergaderruimten zijn er met thema's als DWDD, Klokhuis en Uur van de wolf. Vos: "Ze zijn steeds ingevuld door de omroepen zelf, een werkwijze die ervoor zorgt dat eigenheid en identiteit ontstaan. Daarbij is deze verdieping ook speelser dan de kantoren." Bij de vergaderruimten is een pen gebied met kunstgras, dat wordt gebruikt voor ontspanning, brainstormen en borrels, en die ook voor het publiek toegankelijk is. Last but not least is er een 'museum' met de spullen van BNN-oprichter Bart de Graaff.

Met de transformatie hebben Workshop of Wonders en N interieurarchitecten voor BNN-VARA en NTR een perfect bij hun identiteit passend kantoor gecreëerd. Vos: "We hebben de nieuwe eenheid van BNN-VARA gevangen in een interieur van passende diversiteit, en de diversiteit van de NTR juist in een interieur van eenheid. En dit alles in de van oorsprong identieke verdiepingen en vides." Pachen looft ten slotte de harmonieuze samenwerking tussen én met de zeer verschillende organisaties, ook met de VPRO. "Dat was een enorm inspirerend traject en dat heeft ook invloed op ons als ontwerper. Want het eindresultaat wordt bepaald door de relatie met de opdrachtgever."

www.n-interieurarchitecten.nl
www.workshopofwonders.nl

